

Ο αφανισμός της Κανδάνου

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Στις 3 Ιουνίου 1941 οι Γερμανοί κατακτητές κατέστρεψαν ολοσχερώς το χωριό Κάνδανος Χανίων και εκτέλεσαν 180 από τους κατοίκους του, σε αντίποινα για την αντίσταση που πρόβαλαν κατά τη διάρκεια της Μάχης της Κρήτης (20 -31 Μαΐου 1941). Πρόκειται για ένα από τα πιο σοβαρά εγκλήματα πολέμου των Γερμανών στην Ελλάδα.

Η Κάνδανος ή Κάντανος βρίσκεται στο κέντρο του Νομού Χανίων, στο δρόμο που συνδέει τα Χανιά στα βόρεια με την Παλαιόχωρα στα νότια. Βομβαρδίστηκε από τις πρώτες ημέρες της γερμανικής εισβολής στη μεγαλόνησο, επειδή η περιοχή θεωρήθηκε στρατηγικής σημασίας για τις επιχειρήσεις τους. Στις 23 Μαΐου ένα μηχανοκίνητο απόσπασμα προσπάθησε να την καταλάβει, αλλά οι ντόπιοι με αυτοσχέδια όπλα κατόρθωσαν να τους απωθήσουν. Την επόμενη ημέρα οι Γερμανοί επανήλθαν με υπέρτερες δυνάμεις και στις 25 Μαΐου κατέλαβαν το χωριό, ενώ οι κρήτες μαχητές διασκορπίστηκαν στα γύρω βουνά.

Στις 3 Ιουνίου, δύναμη του 3ου τάγματος αλεξιπτωτιστών υπό τον υπολοχαγό Χορστ Τρέμπες έφθασε στο χωριό για να προβεί σε αντίποινα για τον θάνατο 25 γερμανών στρατιωτών κατά τη διάρκεια των μαχών για την κατάληψη της Κανδάνου (23-25 Μαΐου). Οι γερμανοί αλεξιπτωτιστές εκτελούσαν διαταγές του αρχηγού τους, στρατηγού Κουρτ Στούντεντ και την προηγούμενη ημέρα είχαν ξεκινήσει τα αντίποινα στη Κρήτη, εκτελώντας αμάχους στο χωριό Κοντομαρί Χανίων.

Αμέσως, οι Γερμανοί άρχισαν να πυρπολούν τα σπίτια της Κανδάνου και μέσα σε λίγες μέρες την κατέσκαψαν κυριολεκτικά. Φόνευσαν όλους τους κατοίκους που είχαν απομείνει, περίπου 180, και απαγόρευσαν με ποινή θανάτου την επίσκεψη του χώρου, καθώς και την ανοικοδόμησή του. Η καταστροφή της Κανδάνου και η δολοφονία αμάχων αποτελεί ένα από τα πολλά εγκλήματα που διέπραξαν στην Ελλάδα οι Γερμανοί. Για να δικαιολογήσουν την πράξη τους ανάρτησαν πινακίδες στα ελληνικά και τα γερμανικά στην κατεστραμμένη Κάνδανο που έγραφαν:

Εδώ υπήρχε η Κάνδανος. Κατεστράφη προς εξιλασμόν της δολοφονίας 25 Γερμανών στρατιωτών.

Ως αντίποινον των από οπλισμένων πολιτών, ανδρών και γυναικών, εκ των όπισθεν δολοφονηθέντων γερμανών στρατιωτών κατεστράφη η Κάνδανος.

Δια την κτηνώδη δολοφονίαν γερμανών αλεξιπτωτιστών, αλпинιστών και του Μηχανικού, από άνδρας γυναίκας, παιδιά και παπάδες μαζί και διότι τόλμησαν να αντισταθούν κατά του Μεγάλου Ράιχ, κατεστράφη την 3η-6-1941 η Κάνδανος εκ θεμελίων δια να μη επανοικοδομηθή πλέον ποτέ.

Μετά τη συνθηκολόγηση της Γερμανίας, ο στρατηγός Κουρτ Στούντεντ συνελήφθη από τους Βρετανούς και τον Μάιο του 1947 δικάσθηκε από στρατοδικείο για τα εγκλήματα πολέμου της Βέρμαχτ στην Κρήτη και καταδικάσθηκε σε φυλάκιση πέντε ετών. Το αίτημα των ελληνικών αρχών για την έκδοσή του στην Ελλάδα απορρίφθηκε από τους Συμμάχους. Ο Στούντεντ δεν έμεινε για πολύ στη φυλακή και αποφυλακίστηκε για λόγους υγείας το 1948. Πέθανε σε ηλικία 88 ετών, το 1978.